

шення не ефективно. Студент також стає суб'єктом навчання. У нових суб'єкт-суб'єктних стосунках викладач вже не стільки навчає, скільки допомагає студенту вчитись самостійно. Суб'єкт-суб'єктні стосунки – це активне співробітництво, в результаті якого студент отримує знання, уміння і навички, а викладач – майстерність. У цих стосунках загальним об'єктом для них є спеціальність, на яку спрямоване співробітництво.

На студентів перекладається відповідальність за їх навчання. ВНЗ мобілізує студентів, а не просто забезпечує викладання. Якщо попередня парадигма передбачала, головним чином, розробку нових програм і курсів та трансляцію їх від викладача до студента, то нова передбачає створення атмосфери відповідальності, середовища яке стимулює самопідготовку, оцінку знань на початку, всередині і в кінці навчального курсу (модульні заліки, роботу з кожним студентом). Результатом роботи студента буде отримання „кредиту”, який засвідчує про засвоєння ним необхідних знань, умінь і навичок, незалежно від того, де і яким чином він їх отримав. Ось чому студент повинен бути активним у навчальному процесі, накопиченні власних знань.

Таким чином, важливим питанням є забезпечення переходу до нової вищої освіти з боку суспільства. Сформовані традиції та звичаї, погляди громадян на освіту, суспільна освітня свідомість повинні бути спрямовані на сприйняття новітньої вищої школи, в тому числі й нових документів про вищу освіту. Виникає необхідність створення базових технологічних центрів для методичного забезпечення ВНЗ у перехідний період. Можна передбачити болючість цього процесу для громадян України, психолого-педагогічної адаптації викладачів та студентів до системи залікових оцінок, критеріїв системи якості освіти, до понять "євро-паспорт", "євро-студент".

Павленко О.В., викладач

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ЕМПАТІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СИСТЕМІ “ЗДОРОВА ДИТИНА – ДИТИНА З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ”

Домінантою розвитку сучасного суспільства є орієнтація на цінність і унікальність кожної особистості. Не менш важливою залишається специфіка взаємодії, спілкування з людьми, які мають особливі потреби.

Питання толерантної емпатійної взаємодії загалом і в системі „здорова дитина – дитина з особливими потребами” є актуальним як в Україні, так і за її межами. Важливим аспектом, що довгий час залишався невирішеним, було визначення місця дітей з вадами у розвитку в сучасному суспільстві. Проблема вирішувалась впродовж років з помітною тенденцією до покращення сприймання та прийняття соціумом таких дітей. Першим кроком було створення спеціальних закладів, де діти могли отримувати необхідні знання, набувати уміння і навички, відпо-

відно до свого рівня розвитку, проте такий підхід не сприяв інтеграції дитини із суспільством, а, навпаки, – загострював увагу на власних недоліках, меншовартості. Відповідно, основними методологічними підходами у розвитку педагогіки особливих дітей у Німеччині були інтерактивний та методологічний. Становлення і розвиток першого відбувається під впливом соціологічних та психологічних теорій Дж. Міда, Т. Парсона, Р. Мертона, А. Адлера та інших і виявляє три основних напрямки. У системі казуально-соціологічних інтерпретацій головна роль у виникненні порушень розвитку належить соціальному середовищу, що виконує функцію „навішування ярлика” у зв’язку із зовнішніми відмінностями дитини. Перебільшена роль інтерактивної взаємодії визначає центром педагогічних досліджень процес спілкування, у той час, коли особливості особистості самої дитини залишаються на другому плані. У цьому зв’язку виникає необхідність зближення особливих дітей із суспільством у такий спосіб, щоб воно сприяло розвитку прихованих потенціалів, самореалізації, адаптації.

Одним з оптимальних шляхів розв’язування проблеми є інтегрована освіта – процес спільного навчання і виховання дітей з обмеженнями здоров’я і тими, які не мають таких обмежень. Безперечно, такий підхід, що його було розроблено російськими вченими, сприяє покращенню взаємодії між дітьми, але на нашу думку не є достатнім для створення хоча б відносного емоційного комфорту, оскільки не виключає складності спілкування на початковому етапі.

Шевченко Г.М., методист

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Наркоманія, алкоголізм набули в Україні значного розповсюдження і сьогодні являють серйозну небезпеку не тільки для життя і здоров’я молоді людини, а і подальшого розвитку нашого суспільства.

В реальному житті алкоголізм і наркоманія можуть бути тісно пов’язані між собою. Практика показує, що більшість молодих людей, що стали наркоманами, свого часу зловживали алкоголем. При відсутності наркотичних речовин наркоман переходить на алкоголь, щоб пригнітити абстинентний синдром.

Мотиви прилучення до зловживання найрізноманітніші.

Алкоголізм та наркоманія розглядається багатьма вченими як форма втечі від життєвих негараздів і конфліктів, узагальненої стандартизації, регламентації, запрограмованості життя у сучасному світі.

Часто поза увагою фахівців залишається той факт, що причини зловживання мають психологічні витоки, які супроводжуються деформацією мотиваційної сфери особистості, змінюють інші її підструктури, негативно впливають на всі сфери психічного життя.